

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (43)

**СПЕЦВИПУСК
ДО ТИЖНЯ НАУКИ**

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
ВИПУСК № 2 (43)

Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року
Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 10 від 18 травня 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(43) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 194с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

<i>Шершун Галина</i> , Екологічні реформи України на шляху до ЄС	5
--	---

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Артемчук Валерія</i> , Освітній проект «Еко-халабуди» шляхи реалізації освіти для сталого розвитку в практику роботи закладу дошкільної освіти	6
<i>Кротюк Марія</i> , Фізичне виховання в закладі дошкільної освіти як основа формування здоров'я дітей дошкільного віку	12
<i>Перожиж Зоряна</i> , Моральне виховання дітей дошкільного віку за допомогою гри	15
<i>Рудь Яна</i> , Підготовка дітей дошкільного віку до школи за допомогою НМК «Буду вправним першачком»	17
<i>Балаба Яна</i> , Історичний вектор розвитку морального виховання дітей дошкільного віку	23
<i>Вознюк Віталіна</i> , Роль родини у формуванні особистості дітей раннього та передшкільного віку	27
<i>Гвоздинська Альона</i> , Предметний світ дітей дошкільного віку через призму інноваційних педагогічних технологій	29
<i>Титаренко Катерина</i> , Творчі ігри як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку	33
<i>Гуменюк Ольга</i> , Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку шляхом вивчення англійської мови	36
<i>Заїкіна Наталія</i> , Особливості ігрової діяльності дітей раннього дошкільного віку	39
<i>Камінська Ангеліна, Токар Любов</i> , Особливості виховання патріотизму у дошкільників в світлі сучасності	42
<i>Ключківська Карина</i> , Розвиток дошкільної освіти у педагогічному просторі України	46
<i>Козинець Олена</i> , Зарубіжний досвід дошкільного виховання	49
<i>Крисько Оксана</i> , Впровадження засобів казкотерапії з метою розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	52
<i>Кузнєцова Аліна</i> , Організаційно-педагогічні умови формування у дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя	54
<i>Кузьменко Тетяна, Токар Любов</i> , Українська народна іграшка як засіб морального виховання дітей дошкільного віку	56
<i>Купрата Лілія</i> , Розвиток морального виховання дітей дошкільного віку через призму педагогіки Марії Монтессорі	59
<i>Любченко Анна</i> , Особливості спілкування дітей раннього та передшкільного віку у різновікових групах закладів дошкільної освіти	61
<i>Мальченко Марія</i> , Моральне виховання дітей раннього передшкільного віку засобами казки	64
<i>Михальчук Ольга</i> , Становлення і розвиток дошкільної освіти у другій половині XX – початку XXI століття	67
<i>Ольхович Тетяна</i> , Розвиток морального виховання в умовах сучасної дошкільної освіти	70
<i>Погойдаш Вероніка</i> , Сучасні підходи взаємодії дошкільного закладу з родиною	73
<i>Пугаченко Олена</i> , Історичний розвиток гармонійного виховання дітей дошкільного віку	75
<i>Рекута Тетяна</i> , Використання інноваційних педагогічних технологій у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку	79
<i>Скалецька Діана</i> , Засоби масової інформації як фактор впливу на особистість дитини дошкільного віку	81
<i>Чеканцова Зоя</i> , STREAM – освіта дітей дошкільного віку як вектор інтегрованого навчання і виховання	84
<i>Тимошенко Альона</i> , Розвиток естетичного виховання дітей дошкільного віку	87
<i>Мокра Оксана</i> , Адаптація дітей дошкільного віку до навчання в школі шляхом співпраці батьків та закладу дошкільної освіти	89
<i>Федоришин Оксана</i> , Основи економічного виховання дітей дошкільного віку	92
<i>Щербатюк Катерина</i> , Ознайомлення з рідним містом як засіб патріотичного виховання дітей дошкільного віку	94

ПСИХОЛО-ПЕДАГОГІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ

<i>Беспечна Анастасія</i> , Національно-патріотичне виховання учнів в системі роботи класного керівника	97
---	----

<i>Дякова Вікторія</i> , Характеристика провідних напрямів формування здорового способу життя школярів у освітньому процесі	100
<i>Зінченко Сніжана</i> , Організація партнерської взаємодії закладів освіти та сім'ї	104
<i>Михальчук Олеся, Мінова Єлизавета</i> , Використання інформаційно-комунікаційних технологій для організації самостійної роботи учнів основної школи в умовах дистанційного навчання	108
<i>Пономаренко Марія, Надкернична Любов</i> , Формування ключових компетентностей молодших школярів в умовах сучасної інноваційної освіти	111
<i>Вацак Крістіна</i> , Криптичне мислення сучасного педагога як складова його професійної компетентності	114
<i>Клименченко Наталія</i> , Комунікативний портрет вчителя	117
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З ІНОЗЕМНИХ МОВ</u>	
<i>Головська Ірина</i> , Використання техніки колажування у підготовці майбутніх вчителів до інтерактивної взаємодії з учнями на уроці іноземної мови	120
<i>Андрусенко Софія</i> , Тестування як ефективний засіб організації контролю вивчення англійської мови	123
<i>Гуркало Владислава</i> , Україномовні еквіваленти англійських фразеологізмів з онімів	126
<i>Кушнір Аліна, Вовк Анастасія</i> , The Beatles: Liverpool Accent	130
<i>Поліщук Інна</i> , Ігри як засіб розвитку фонетичної компетентності учнів молодшого шкільного віку ..	132
<i>Синчук Діана</i> , Робота з пісенним матеріалом на уроках іноземної мови як засіб формуванні граматичної компетентності учнів основної школи	137
<i>Хоменко Юлія</i> , Проблематика перекладу політичних текстів	141
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</u>	
<i>Василевич Інна, Багрій Тетяна</i> , Розвиток професійної компетентності та практична діяльність вчителя української мови та літератури	145
<i>Козяр Міла</i> , Функціональне навантаження назв тварин в українських народних піснях	148
<i>Собчук Вікторія</i> , Особливості проведення уроків зарубіжної літератури з використанням інтерактивних технологій навчання	151
<i>Сілко Діана</i> , Фольклоризм української літератури як дескриптивний код	154
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Фольклорні образи та мотиви у творчості Тараса Шевченка	157
<i>Яременко Ярослава</i> , Образний світ поеми Максима Рильського «Мандрівка в молодість»	161
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА</u>	
<i>Любчик Катерина</i> , Феномен і культурологічна місія проекту «musica sacra ukraine: партесний вимір»	163
<i>Гончар Тетяна, Чорна Наталія</i> , Організація театралізованої діяльності на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: вітчизняний та зарубіжний досвід	165
<i>Вилко Дарія</i> , Моделювання проблемних ситуацій як ефективний засіб розвитку пізнавальної активності учнів на уроках музичного мистецтва	169
<i>Чеховська Дарина</i> , Педагогічні засади розвитку мотиваційної сфери особистості музично-обдарованих учнів	172
<u>НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</u>	
<i>Кальніченко Наталія</i> , Особливості викладання методики трудового навчання у студентів педагогічного коледжу з урахуванням вимог НУШ	174
<i>Валевська Ольга</i> , Підходи та стратегії навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти зрівняння методик вітчизняних та зарубіжних дослідників	176
<i>Юртин Вікторія</i> , Підготовка майбутніх вихователів до роботи в умовах інклюзивної освіти	180
<u>ВІДОМІ ІМЕНА</u>	
<i>Козлова Олена</i> , Тема: «Богдан Хмельницький, як політик і людина», практичне заняття	182
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Михайло Драї-Хмара як представник українського неокласицизму	186
<i>Цимбал Тетяна</i> , Педагогічна система М. Монтессорі	189
<i>Вимоги до підготовки науково-методичних статей збірника «вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу</i>	193

- організувати планування системи управління відходами на національному, регіональному та місцевому рівнях;

- закрити старі сміттєзвалища, а ті, що залишаться, привести до європейських норм;

- створити умови для побудови в Україні сучасної сміттепереробної інфраструктури за європейськими правилами і відкрити кордони для інвесторів;

- встановити принцип «забруднювач платить»;

впровадити розширену відповідальність виробника продукції.

Вирішення питання з відходами є не тільки реформою на шляху до євроінтеграції, а особливо актуальне, коли їх кількість з кожним днем зростає через військові дії. Післявоєнна відбудова потребуватиме розбору завалів, відновлення житлових комплексів та підприємств, що тягне за собою величезні масштаби будівельного сміття.

18 липня Верховною Радою ухвалено урядовий законопроект №6477, за яким в Україні буде створено національний реєстр викидів та перенесення забруднювачів. Даний крок є важливим для того, щоб зменшувати викиди шкідливих речовин.

Висновки. Реформа державного екологічного контролю є фундаментально для майбутніх змін. Корупція має бути повністю усунена, щоб підвищити ефективність даних реформ, ключовим також важливим питанням є – посилення адміністративної та кримінальної відповідальності, за нанесення школи довкіллю та недотримання законодавства.

Прямуючи у світле майбутнє, не тільки уряд, а і кожен українець, має працювати на перемогу у війні, відновлення та покращення умов життя, що відповідатимуть міжнародним стандартам.

*Стаття надійшла до редакції
19 лютого 2023*

ОСВІТНІЙ ПРОЕКТ «ЕКО-ХАЛАБУДИ» ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ПРАКТИКУ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ УДК 373.22.015.311

АРТЕМЧУК ВАЛЕРІЯ

*вихователь-методист Комунального закладу
«Дошкільний навчальний заклад № 71 Вінницької міської ради»*

Які найяскравіші моменти з свого дитинства ви пам'ятаєте? Як приносили гілочку з морозу додому, ставила її в воду і вона проросла? Як плели вінок з кульбаб? Або як розмальовували фломастерами коробку з-під холодильника, щоб вона стала схожа на будиночок?

Халабуда ... і обличчя попливло в усмішці, на душі стало тепліше, а в спогадах пронеслися бабусин двір, і друзі дитинства, яких запрошували в «свій особистий будинок» ...

Пам'ятайте, як в дитинстві будували «халабуди»? З ковдр і подушок, з гілок, на деревах ... ми будували їх всюди і це було тільки нашим місцем, а зараз це одні з найяскравіших спогадів дитинства.

Ви не зможете не погодитися, що ось такі прості речі особливо гріють душу і серце в дорослому житті. Тепер ми дорослі, і в наших силах забезпечити свого малюка такими ж приємними спогадами. Крім цього наповнити освітній простір закладу, зробити перебування дітей в садочку більш комфортним і цікавим. А головне реалізувати завдання освіти для сталого розвитку. На це і спрямований освітній проект «Еко-халабуди».

Аналіз дослідження. В 2015 році колектив приєднався до міжнародного руху «Освіта для сталого розвитку» і розпочав роботу над впровадження програми

«Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку». За цей час було проведено різні форми роботи з педагогами: семінари, педагогічні практикуми, консультації, тренінги тощо. Ми розробили календарне планування, створили власні книжки, виготовили дидактичні ігри, узагальнили збірки художніх творів та мультфільмів.

Наші напрацювання були представлені на обласній виставці, що проходила в рамках Всеукраїнського семінару «Екологія дитинства в режимі інноваційного розвитку» на базі ВАНО в 2015 році. На міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2016» представили посібник «Пошуково-дослідницькі підходи у реалізації освіти для сталого розвитку в дошкільньому навчальному закладі та здобули золоту медаль. В цьому ж році педагоги закладу взяли участь у Всеукраїнському конкурсі для педагогів «Сталий розвиток – наш вибір» та представили розробки виховних заходів та розваг.

Над реалізацією програм щороку працюють профільні групи. Однак, щоб залучити весь заклад до руху сталого розвитку проводимо екологічні акції, до яких залучаємо і батьків, як-от: «Здай макулатуру - збережи ліс», «Примножимо красу на Землі», «Старим речам – нове життя», (створення дизайну на території закладу). Провели серед батьків челендж «Новорічна іграшка власними руками». Вже традиційними стали тематичні дні: «Міжнародний День без паперу», «Міжнародний день «Дякую»», «Міжнародний день води», «Всесвітній день здоров'я», «Всесвітній День Землі». Весело, цікаво і захоплююче пройшов флеш-моб «Краса рідної природи» - малювання спільного плакату різними нетрадиційними техніками на аркушах ватману, що були розміщені на стіні будівлі закладу.

Для реалізації завдань освіти для сталого розвитку впровадили в роботу квест-технологію і на території закладу провели захоплюючі екологічні квести: «Подарунки природи», «Археологічні розкопки – в пошуках втраченого», «Юні екологи», «Бережи рослини – рослини збережуть тебе», «Грунт – багатство нашої Землі». А в двох квестах «Врятуємо нашу Землю», «Екологічний туризм» взяли участь батьки. Під час квестів педагоги активізували знання дітей про об'єкти природи, про проблему засмічення планети, виникнення екологічних катастроф та хто в цьому винен, вторинне використання предметів та речей, формували вміння розв'язувати екологічні задачі, сортувати сміття, знаходити альтернативу шкідливим речам тощо.

Освітня робота за програмою курсу «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку» є постійною, системною і безперервною, і націлена на досягнення практичних результатів, що відповідають принципам сталого розвитку заради майбутнього. Тому ми не зупиняємося на місці. Щороку шукаємо і запроваджуємо нові форми, методи та засоби роботи з даного напрямку. Не винятком став 2020-2021 навчальний рік.

Протягом 2020 року на сторінках фахового журналу «Методична скарбничка вихователя» був представлений напрочуд цікавий закордонний досвід формування в дошкільників навичок, орієнтованих на сталий розвиток, Німеччини, Франції, Італії, Норвегії, Білорусії, Данії, Польщі, Чехії, Швеції, Словаччини, Греції, Хорватії. В рамках реалізації одного з річних завдань за матеріалами даних публікацій з педагогами був проведений усний журнал на тему: «Закордонний досвід впровадження освіти для сталого розвитку в практику роботи закладів дошкільної освіти». Досвід закордонних колег викликав у наших педагогів неабиякий інтерес та захват. Звичайно, виникло бажання реалізувати і в нашому закладі деякі ідеї. Одноголосно педагоги підтримали досвід з Чехії, в якому мова йшла про «халабуду».

Теоретичне обґрунтування визначеної проблеми, орієнтовний список науково-методичних джерел.

Проблема виживання й подальшого існування людства гостро постала вже у другій половині ХХ ст. Вона обумовлена багатьма чинниками. Зокрема, швидким вичерпанням природних ресурсів; екологічною кризою; несприятливою демографічною ситуацією; злиднями і голодом у багатьох регіонах світу; постійними конфліктами в суспільстві; війнами

з використанням зброї масового знищення; небезпекою міжнародного тероризму тощо. Загостренням глобальної екологічної кризи у ХХ столітті призвело до пошуку нових шляхів для її розв'язання. Стало очевидним, що існування людства залежить від впровадження якісно нових підходів і принципів у функціонування нашого суспільства, поведінка і стиль повсякденного життя якого повинні бути спрямовані

на раціональне ставлення до природних ресурсів та їх збереження. Необхідний гармонічний розвиток людини поряд із природою.

На перехресті проблем виникла концепція сталого розвитку суспільства. Це одна з концепцій, яка розкриває оптимальні шляхи розвитку людства. Вона набула сьогодні значного поширення як одна з провідних глобальних ідей, що має міждисциплінарний характер і розглядається в багатьох аспектах і ракурсах. Ця концепція ставить фундаментальне завдання – поєднати динамічний економічний розвиток з наданням рівних можливостей кожному члену суспільства шляхом підвищення ефективності використання ресурсів та ліквідації залежності між економічним зростанням та забрудненням довкілля.

Освіта є передумовою та водночас пріоритетним засобом досягнення сталого розвитку. Міжнародне співтовариство наполегливо закликає до переорієнтації всіх сфер освіти на мету сталого розвитку.

Освіта для сталого розвитку передбачає, що в майбутньому на людину чекають різні несподіванки: і відкриття, і проблеми. Тому, мета ОСР – визначення кожною людиною власного місця в житті і побудові індивідуального і колективного майбутнього, наповнення енергією для зміни своєї поведінки, звичок, стилю життя, надання підтримки іншим людям в їх удосконаленні, особистісному зростанні.

Про сформованість у дітей навичок, орієнтованих на сталий розвиток, свідчить їх готовність і бажання обирати й виконувати дії, характерні для екологічно, економічно і соціально доцільної поведінки та стилю життя.

Ці дії полягають у покращенні стосунків між людьми; підтримці морального і психологічного клімату у групі; розумному споживанні енергії та води; зменшенні марних витрат сировини; зменшенні кількості відходів; зміцненні власного здоров'я тощо. Їх виконання сприяє розвитку у дітей ставлення до проблем сталого розвитку як до особисто важливих, пов'язаних із власною системою цінностей, формуючи здатність і бажання діяти у цьому напрямі. Регулярне повторення цих дій дає змогу сформувати в дітей сталу звичку – модель поведінки, яка потім стає складовою їх повсякденного способу життя.

Тому головне завдання педагога – створити оптимальні умови для саморозвитку дітей, підтримуючи атмосферу безпеки і креативності. І одним із засобів формування у дітей навичок, орієнтованих на сталий розвиток є побудова «халабуди».

«На півдні халабудою називається маленький будиночок, розміром із сарайчик. У педагогіці – це будиночок, створений з ковдр, відкритих парасольок, столів, завісок; будиночок, створений дитиною за своїм розміром і подібністю, дитиною, що шукає затишку і захищеності» (за ред.. Т.В. Бабушкіна)

Типи халабуди:

- Будиночок на дереві;
- Картонний будинок;
- Палатка;
- Шатер;
- Вігвам тощо.

Сфери застосування:

• Емоційно-забарвлене освітнє середовище групи чи майданчика;

- Відпочинок;
- Гра;
- Усамітнення;
- Трудова, конструктивна діяльності тощо.

Дітям подобається будувати! Здавалося б, а де ж тут сталий розвиток? Усе просто: будуючи на ігровому майданчику «халабуду», діти здобувають досвід командної взаємодії, навчаються домовлятися, планувати спільну діяльність, розподіляти обов'язки, висловлювати й обстоювати свою думку. Це є соціальною складовою сталого розвитку.

Створені власноруч будинки-«халабуду

» стають чи не найулюбленішим для дітей місцем в дитячому садку. Так, спільними зусиллями діти і дорослі не лише створюють спільний дім, а й постійно дбають про нього: наповнюють меблями, прибирають, зміцнюють, декорують, оздоблюють тощо. Завдяки цьому дошкільники мають змогу переконатися, що затишно й приємно перебувати в тому місці, про яке дбають, а дім буде міцним, якщо за ним доглядати.

В «халабуді» все має бути по справжньому: і штори, і скатертина, і навіть килимок.

Для «господарства» підійдуть речі домашнього вжитку, які вже не використовують. Такі речі віддають дітям дорослі: щось знайшлося у садочку, щось принесли батьки, педагоги. Діти засвоюють правило: старим речам можна надати друге життя. І це також є сталий розвиток.

Отже, формування навичок, орієнтованих сталий розвиток, потребує не прямого навчання у звичній, традиційній освітній моделі, а стимулювання дітей до виконання дій, надихання їх на систематичне виконання і повторення обраних дій, а також пошук нових продуктивних моделей поведінки.

Аналіз наявного стану матеріально-технічного, правового забезпечення для майбутньої реалізації освітнього проєкту. Для реалізації освітнього проєкту «Еко-халабуду» ми визначили, що перш за все потрібно мати матеріали з яких їх будувати. Проаналізувавши матеріально-технічне забезпечення закладу, дійшли висновку, що можна використати штори, килими, тюлі, які вийшли з ладу і підлягають списанню або вже списані. Крім цього кожен вияв бажання провести «ревізію» в себе вдома, а також залучити батьків.

Було проведено обговорення про місце розташування халабуд на території майданчиків. Одноголосно вирішили збудувати халабуду в альтанках, адже це потребує менше матеріальних та фізичних затрат: є готовий дах і частини стін, за допомогою мотузків і опірних труб

добудується решта. А інтер'єр халабуд буде наповнений старими меблями з ігрових осередків, які в нас залишилися на майданчиках.

Актуальність. «Якщо наші діти навчатися цього сьогодні, наша країна матиме гідне та щасливе завтра». Благодійна організація «Вчителі за демократію та партнерство». У березні 2005 року Україна стала однією з 55 країн, які підписали документ ООН «Стратегія освіти для сталого розвитку». Ідучи в ногу зі світовим співтовариством, наша держава задекларувала свою орієнтацію на стратегію сталого розвитку. В Україні протягом 2005-2015рр. в рамках міжнародного проекту «Освіта для сталого розвитку в дії» української організації «Вчителі за демократію та партнерство» і шведської організації «Глобальний план дій» у партнерстві з Інститутом педагогіки НАПН України було розроблено зміст і методику та запроваджено освітню програму «Уроки для сталого розвитку» для початкової та основної школи. В кінці 2014 року вийшла програма «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку» для старшого дошкільного віку, в 2016 році вийшла програма для молодшої групи «Маленькі діти великого світу», а в 2017 році - для середньої групи - «Діємо разом».

У новій редакції Базового компоненту дошкільної освіти (2021р.) в освітньому напрямі «Дитина в природному довкіллі» вперше наголошено на такому надзвичайно важливому аспекті життя сучасного суспільства, як освіта для сталого розвитку. Її результатом мають стати сформовані навички, орієнтовані на сталий розвиток, що виявляються у сформованості початкових уявлень про сталі дії та поведінку, усвідомленні дошкільниками необхідності збереження ресурсів планети й особистої причетності до цього; розвиненості у дітей ефективних звичок соціальної поведінки, доцільного поводження з природними ресурсами та збереження природи.

Наші діти, так само, як і кожен з нас, - громадяни України і світу, які власним життям творять їх історію. А ще вони – майбутні батьки, які згодом стануть вихователями для своїх дітей. Діти від народження є повноцінними членами суспільства. Ми прагнемо виховати покоління, здатне будувати нове стійке суспільство, спрямоване на збереження і примноження ресурсів, орієнтоване на творення, а не на руйнування. Саме тому є необхідність розпочинати з дошкільного віку формувати в дітей моделі поведінки, орієнтовані на побудову сталого суспільства, використовуючи різні методи і прийоми, форми і засоби роботи з дітьми.

Мета: реалізація ідей сталого розвитку в практику роботи закладу дошкільної освіти засобом побудови «халабуди».

Завдання:

1. Формувати у дітей основи конструктивної діяльності та дизайну.
2. Сприяти економічному вихованню дошкільнят: вчити дітей повторно використовувати речі домашнього вжитку.
3. Формувати навички соціально-доцільної поведінки в колективі.
4. Збагатити освітнє середовище закладу в літній період.
5. Створити комфортні умови для тривалого перебування вихованців на свіжому повітрі в літній період

Об'єкт проекту: освіта для сталого розвитку.

Предмет проекту: халабуда як засіб реалізації ідей сталого розвитку.

Гіпотеза: побудова халабуд з дошкільниками сприяє реалізації завдань сталого розвитку з соціальної та економічної складової.

Принципи:

- Принцип доступності (відповідає віковим особливостям);
- Принцип співпраці (побудований на основі спільних дій вихователів, дітей, батьків);
- Принцип активності (підтримка мотивацій і інтересу);
- Принцип комфортності.

Прогнозований результат:

Реалізація поставлених завдань дозволить домогтися наступних результатів:

- пробудження інтересу дітей до побудови та облаштування халабуд;
- розвиток у дітей соціально-активної поведінки, навичок спілкування та поводження в колективі;

- економічне виховання дошкільника;
- залучення вихованців до конструктивної діяльності та дизайну;
- створення комфортних умов

реалізації проєкту.

II Реалізаційний

- 1 Побудова, облаштування халабуд з вторинних матеріалів. липень Вихователі, діти. Реалізація ідей сталого розвитку.
- 2 Добір ігрового матеріалу та матеріалу для зображувальної діяльності, книжок. Зміна матеріалу.
- 3 Організація дозвілля в халабудях. Створення комфортних та цікавих умов для тривалого перебування вихованців на прогулянці в літній період.

III Підсумковий

- 1 Аналіз стану халабуд. Визначення найкращих халабуд та недоліків. Оцінювання результативності роботи.

- 2 Демонтування халабуд. Обговорення результатів, планів щодо розвитку проєкту в 2022 році.

Визначення перспективи подальшого розвитку.

за своїми будиночками, організовували спільне дозвілля, домовлялися про свою діяльність, розподіляли між собою завдання, отримали досвід використання речей, що вийшли з вжитку.

Результативність

1. Залучили дітей до побудови та облаштування халабуд, що дало можливість реалізувати соціальну та економічну складову освіти для сталого розвитку: діти допомагали в облаштуванні та декоруванні халабуд, доглядали

2. Урізноманітнили життєдіяльність наших вихованців на прогулянках в літній період.

3. Створили комфортні умови довготривалого перебування дітей на свіжому повітрі в літній період.

4. Збагатили освітнє середовище закладу.

Перспективи подальшого розвитку

1. Облаштування халабуд щороку в літній період.
2. Залучення батьків до облаштування халабуд меблями в

для тривалого перебування вихованців на прогулянці в літній період.

I Підготовчий

1 Опрацювання педагогічної літератури, фахових періодичних видань, інтернет-ресурсів та проєктування майбутніх халабуд.

Створення образу майбутніх халабуд.

2. Пошук та збір матеріально-технічних ресурсів для реалізації проєкту. Створення умов для

літній період 2022 року.

3. Створення халабуд різних видів.

Освіта для сталого розвитку – майбутнє, якого ми прагнемо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція)
2. Методичні рекомендації до Базового компонента дошкільної освіти, 2021 рік.
3. Парціальна програма «Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку» та навчально-методичні посібники для вихователів щодо її реалізації.
5. Бабушкина Т.В. «Секретики» дитинства. - Київ, 2005 («Б-ка «Шкільного світу»).
6. Журнал «Методична скарбничка вихователя», №4, 2020 рік

Стаття надійшла до редакції

21 січня 2023

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

УДК 373.2.015.31: 17: 316. 663.5

КРОТЮК МАРІЯ

*студентка заочного відділення Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

РУДА ТЕТЯНА

*спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, методист Комунального закладу вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Abstract. *The article examines the main directions of engaging preschool children in physical education classes as the basis for forming an active life position aimed at preserving the valuable health potential of modern society.*

Key words: *preschool children, health, integration, development, physical education classes, preschool education institutions.*

Постановка проблеми. Одне із основних завдань, визначених Законом України "Про дошкільну освіту", є збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини [1]. Унаслідок соціально-демократичних передумов, економічних і матеріальних обмежень, екологічної кризи більшість сімей України має дітей, життя яких зумовлене хворобами або несприятливими соціально-побутовими та психологічними умовами. Серед причин, що зумовлюють відхилення у стані здоров'я дітей такі: несприятливі соціально-економічні, побутові умови; відсутність відповідних умов для ігор, занять, різних видів праці у деяких сім'ях та деяких закладах освіти; гіподинамія, недостатньо збалансоване харчування; формальний підхід до загартування; недостатнє регулювання динаміки фізичної, психічної та емоційної працездатності вихованців (упродовж заняття, дня, тижня, року); порушення режимів організації життя дітей. Санітарно-гігієнічного, повітряного, світлового оточення в деяких дошкільних навчальних закладах [6, с 7]. Саме тому одним з

пріоритетних завдань дошкільної освіти є формування здорового способу життя, пошук нових соціальних та педагогічних підходів, які б сприяли формуванню, збереженню та зміцненню фізичного, психічного і духовного здоров'я дітей. Збереженню, формуванню здоров'я дітей, впровадженню нових технологій у фізичне виховання дітей дошкільного віку, створенню безпечного середовища присвячено багато наукових праць.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Педагогічній майстерності вихователя як запоруки ефективного впровадження сучасних технологій у фізичне виховання дошкільників присвячені дослідження А. М. Богущ, Н. Ф. Денисенко, грі як запоруки емоційного здоров'я – О. Л. Богиніч, Л. В. Волкова та ін., створенню безпечного, здоров'язберігального середовища – Н. Ф. Денисенко, Л. В. Лохвицької, спортивно орієнтованому фізичному вихованню – Л. В. Волкова, В. К. Бальсевича, Л. П. Матвеева та ін., інтеграції рухів та музики – Е. С. Вільчковського, Н. Ф. Денисенко, Ю. М. Шевченко, М. Єфименко та